

Universitätsbibliothek Paderborn

Cvrsvs Theologici ...

Ea Brevitate Conscriptus, Qvam Tot Tantarvmqve Rervm Amplitudo Et
Varietas Patitvr ...

Quas Prima Pars Et Prima Secundæ Divi Thomæ Complectvntvr -
Qvæstiones Insvper Ad Mores & praxim spectantes, quæ peculiarem cum
Scholasticis habent connexionem, declarantur

Carleton, Thomas Compton

Leodii, 1659

Sect. IX. Conclusio circa visionem in Deo creaturarum existentium.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13718

sententia diximus, est videri ex vi alicujus in Deo vidi, ergo peculiaris hic concursus non efficit visionem creaturarum in Deo, sed ad summum ut videantur concomitantes, & disparates, nec visio Dei quidquam ad illarum visionem conductit.

VII.
Et si Deus
sufficiens in-
telligibilis
creaturarum,
non possunt
in eo videri
res existentes.

Hac crea-
turam visio
estet solum
concomi-
tans.

Alii tandem hoc modo procedunt: aiunt, Deum esse speciem intelligibilem creaturarum; unde, inquit, productus visionem rebus proportionatam, quae scilicet representet eas ut possibles, si solum sint in potentia ut existant, & ut existentes, si actu habeant existentiam. Sed in hac via rem istam declarandi, manet etiam tota difficultas; quamvis enim Deus; quando creaturae existunt, producere queat visionem quam simul cum Deo videantur creature, non tamen in Deo; entitas enim Dei, ut sape dixi, non majorem habet connexionem cum existentiis creaturarum, quam cum non existentiis: ergo ex vi illius visae, seu tanquam in medio cogniti, nunquam videri possunt creature ut existentes; ad hoc siquidem esse in Deo deberet praedicatum aliquid peculiariter cum creaturarum existentiis connexum.

SECTIO NONA.

Conclusio circa visionem in Deo crea-
tarum existentium.

I.
Dicitur debet,
creaturas
existentes
videri in
Deo.

Dico primò: nullo modo negari debet, in Deo videri posse creature existentes. Ita S. Thomas 3. p. q. 12. a. 8. 9. & 10. quem sequuntur Theologi. Probatur primò: Deus enim in suis decretis videt creature in quacunque differentia temporis exitus. Secundò, Anima Christi, ut communis habet Theologorum sententia, videt in Verbo quicquid Deus novit per scientiam visionis; quod negare, inquit Suarez hic, libro secundo, capite 27. nec pium esset, nec prudens, aut probabile.

II.
Afferunt
Patres ex-
istentia vi-
deri in Ver-
bo.

Hoc etiam aperte testantur Patres: sic enim S. Augustinus supra citatus scđt. secundâ, num. 6. & sequentibus, sex illos dies distinguit per cognitionem Matutinam Angelorum, seu in Verbo, & Vespertinam; non autem loquitur de cognitione possibilium in Deo, sed existentium, earum scilicet rerum, quas tunc actu crebat Deus. Idem tradit S. Dionysius, afferens, Angelos superiores illuminare inferiores ex iis que vident in Verbo. Pro codem etiam facit illud Concilii Senonensis suprà allatum, nempe Beatis in Divinitatis speculo illeucefere, quicquid eorum interfit: Ubi clarum est, Patres illos loqui de existentibus. Quod etiam apud alios ex antiquis Patribus est frequentissimum.

III.
Ad visionem
existentium
dari debet
virtualis
determina-
tio.

Dico secundò: nisi detur in Deo virtualis determinatio, aut quid simile, non possunt in eo videri creature existentes, seu in quacunque temporis differentia futura. Ratio est; nam, ut scđt. praecedente ostendi, ut videantur in Deo creature existentes, reperiiri in eo aliquid debet cum earum existentiis connexum, sed, ut ibidem etiam probavi, nisi detur hujusmodi determinatio, aut aliquid aliud ei æquivalent, nihil datur in Deo cum creaturis existentibus connexum, quodque intellectum Beati in earum cognitionem ducat, ergo.

IV.
Quid ad
existentium
cognitionem
referat vir-
tualis deter-
minatio.

Dicces, determinatio haec virtualis nihil aliud est, prater ipsam Dei Essentiam; ergo si in Essentia Dei videri nequeant creature existentes, nec in hac determinatione videbuntur, cum sint idem.

Respondetur, quicquid illa determinatio sit, (qua de re, cum de acti libero Dei) est illa sufficiens ut vi illius præcisè, res transeat de statu puræ possibilitatis ad statum futuritionis, & de non esse ad esse; ergo etiam sufficiet ut transeat de non cognosci ad cognosci; si namque ex vi illius producantur creature, quidni ex vi etiam ejusdem sciantur? Quod tamen non perinde de omni determinatione virtuali est intelligendum, ut num. 6. & septimo dicitur.

Dico tertio: data in Deo hujusmodi virtuali determinatione, omnes omnino creaturae existentes, seu pro quacunque temporis differentia futura, videri possunt in scientia visionis Dei; per hanc enim Deus ipse illas videt, ergo illa visâ poterunt etiam intellectui creato ex ea innoscere, & tanquam in speculo lucidissimo speculi discerni.

Dico quartò: quantumvis admittatur in Deo hujusmodi virtualis determinatio nihilominus non in omni volitione seu decreto Dei cognosci possunt existentia, seu res pro quacunque temporis differentia futura. Hoc primò probatur in voluntate permisiviæ actus pravi, in qua videri nequeunt peccata; nullam quippe maiorem cum existentia peccati connexionem habet voluntas illa permisiva, quam cum negatione existentia peccati: non enim ex eo quod Deus habeat voluntatem permisivam peccati, sequitur, peccatum propterea futurum; sed, etiam positâ hac voluntate, in potestate hominis est peccatum non admittere.

Idem est de actu, quo Deus parat concursum ad omnem actum liberum voluntatis creature; in hoc siquidem, indifferens cum sit ad actum, & actus parantem omissionem, videri nequit effectus futurus. Idem differenter, similiter est de concursu in actu primo causâ universalis, seu de voluntate, qua Deus paratus est cum omnibus causis secundis ad earum effectus cooperari; hac enim visâ præcisè, non videbuntur effectus futuri, nisi simul videantur causa applicata. Quod etiam dicendum de scientia conditionata, in qua, nisi purificata conditione, cognosci nequit absolute effectus fecutus: & idem est de omni conditionata, & similibus.

In actu vero præsentiente, cerni potest effectus præfinitus; is quippe infallibiliter habet cum hoc connexionem. Unde, si Deus præfinit talen actum charitatis vel humilitatis Petri, actu illo Dei viso, videri in eo potest Beatus Petrum actum illum charitatis vel humilitatis elicitorum. Idem est de actu quo Deus aliquem ad gloriam absolute prædestinaret, & alii hujusmodi. Hoc etiam idem in iis effectibus naturalibus contingit, quos Deus per se decernit, & producit, ut in iis omnibus rebus, quas Deus in prima mundi origine creavit, & in aliis omnibus effectibus, à Deo solo independenter a concursu, vel exigentia ullius causæ secundæ producuntur.

Eodem modo de actibus & decretis ipsis Dei liberis philosophandum, posse scilicet ea in Deo, ratione qua res existentes, videri. Quamvis Suarez hic libro secundo, capite vigesimoquarto, numero undecimo dicat, & merito, hunc nodum esse inextricabilem.

SECTIO